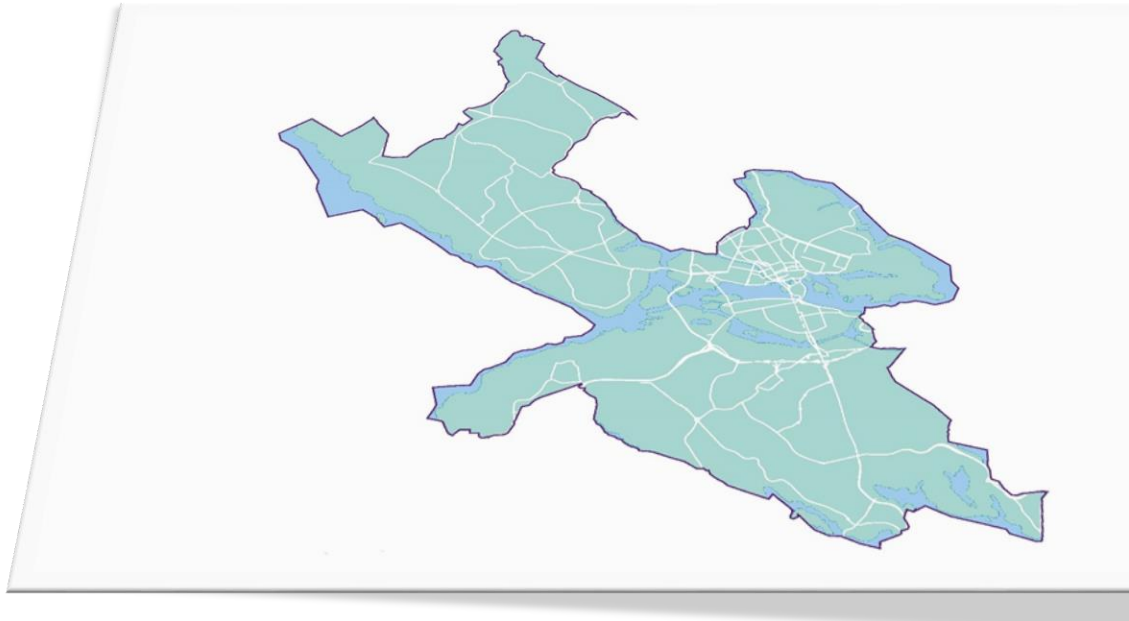

Stockholms
stad

Lokalresursplan

september 2024

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en stadsövergripande lokalresursplan som är styrande för nämnderna. Stadens samordnade skolplanering (SAMS) är en integrerad del av planen.

Lokalresursplanens syfte är att genom ett kommunkoncernperspektiv utveckla stadens lokalförsörjning för att uppnå en ekonomiskt hållbar inriktning och planering av lokalresurserna. Planen beskriver och sammanställer nämndernas rapportering i lokalförsörjningsplanerna, analyserar resultatet samt ger vägledning och rekommendationer till samtliga nämnder

Stadens nämnder hyr totalt cirka 2,6 miljoner kvadratmeter lokaler varav nästan två miljoner kvadratmeter hyrs av stadens egna bolag. Totalt sett handlar det om hyreskostnader som motsvarar nästan 4,7 miljarder kronor.

I lokalresursplanen följer en sammanställning per lokaltyp med rekommendationer till nämnderna. Utöver beskrivning, analys och rekommendationer per lokaltyp finns behov av att tydliggöra mer generella utvecklingsområden för stadens lokalförsörjning. Årets plan lyfter sju utvecklingsområden.

Det är andra året som kommunstyrelsen sammanställer lokalresursplanen och planen kommer att vidareutvecklas under kommande år.

Innehåll

Sammanfattning	3
Innehåll	4
1. Inledning	5
1.1 Syfte	5
1.2 Avgränsningar	5
2. Sammanställning av verksamhetslokaler	6
2.1 Administration och kontor.....	6
2.2 Idrott	7
2.3 Arbetsmarknad	9
2.4 Kultur	10
2.5 Förskola.....	10
2.6 Grundskola	14
2.7 Gymnasieskola.....	19
3. Generella rekommendationer	23
3.1 Organisation och styrning	23
3.2 Hyreskostnadsutveckling och investeringsvolym	24
3.3 Samverkan	24
3.4 Befintliga lokaler och underhåll	25
3.5 Hyresprinciper	26
3.6 Tillfälliga lokaler.....	27
3.7 Boendeplanerna	28

1. Inledning

Staden har en decentraliserad lokalorganisation där nämnderna själva ansvarar för sina inhyrda lokaler, anläggningar och bostadslägenheter. Ansvaret omfattar även planering av framtida lokalbehov, anskaffning av lokaler och bostäder samt hyreskostnadsutvecklingen. Nämnderna rapporterar arbetet årligen i sin lokalförsörjningsplan. I detta ingår både befintliga och framtida/planerade hyresobjekt.

1.1 Syfte

Kommunstyrelsen har i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram en stadsövergripande lokalresursplan som är styrande för nämnderna. En samlad och övergripande lokalresursplan ger staden överblick över nämndernas lokalhållning och möjlighet att över tid följa driftkostnadsutvecklingen för stadens hyror.

Lokalresursplanens syfte är att genom ett kommunkoncernperspektiv utveckla stadens lokalförsörjning för att uppnå en ekonomiskt hållbar inriktning och planering av lokalresurserna. Planen beskriver och sammanställer nämndernas rapportering i lokalförsörjningsplanerna, analyserar resultatet samt ger vägledning och rekommendationer till nämnderna. Lokalförsörjningen beskriver därmed planeringen utifrån hyresgästperspektivet.

Det är andra året som kommunstyrelsen sammanställer lokalresursplanen. Planen kommer att vidareutvecklas kommande år för att tydliggöra den stadsövergripande planeringsinriktningen.

1.2 Avgränsningar

Lokalresursplanen och de underliggande lokalförsörjningsplanerna omfattar en första planeringsperiod mellan år 2025-2032 och en andra period mellan år 2033-2045 utifrån status per den 31 januari 2024.

Stadens samordnade skolplanering (SAMS) kartlägger framtida platser för nya skolor och är en integrerad del av lokalresursplanen och återfinns som bilaga 1.

Stadens boendeplaneringar för äldre respektive särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är inte inkluderade och det kvarstår att säkerställa en process för att på ett strukturerat sätt i framtiden kunna integrera boendeplaneringarna i lokalresursplanen.

2. Sammanställning av verksamhetslokaler

Stadens nämnder hyr totalt cirka 2,6 miljoner kvadratmeter lokaler varav nästan två miljoner kvadratmeter hyrs av stadens egna bolag. Av denna total är 1,5 miljon kvadratmeter utbildningsnämndens grund- och gymnasieskolor. Totalt sett handlar det om hyreskostnader som motsvarar nästan 4,7 miljarder kronor.

Här följer en sammanställning per lokaltyp med rekommendationer till nämnderna.

2.1 Administration och kontor

Beskrivning/analys

Till administrativa lokaler räknas förvaltningarnas huvudkontor. Kategorin omfattar samtliga nämnder.

Kommunstyrelsen ansvarar för utveckling och planering av förvaltningslokaler. Alla lokalförändringar för denna lokaltyp måste motiveras och förankras med stadsledningskontoret.

Nämndernas administrativa lokaler är av olika karaktär och snittarean motsvarar REPAB¹:s sammanställningar över kontorslokaler i Sverige 2022.

Årshyreskostnaden per plats för de inrapporterade nämnderna uppgår i genomsnitt till cirka 50 000 kronor. Flertalet nämnder har i samband med flytt planerat arbetsplatser utifrån 70 procent av antalet anställda medarbetare.

Av de nämnder som rapporterat antalet arbetsplatser är genomsnittsarea per arbetsplats cirka 16 kvadratmeter. Variationen är stor på mellan 10 till 32 kvadratmeter per arbetsplats.

Rekommendationer

Samlokalisering av huvudkontor i kluster eller noder kan möjliggöra effektivt nyttjande samt möjlighet att göra geografiska insatser som stärker utvecklingen i ett område. Samlokalisering och samverkan mellan nämnder och bolagsstyrelser ska alltid eftersträvas.

Utvecklingen av ökad samverkan mellan nämnder och verksamheter gällande administrativa lokaler (förvaltningslokaler)

¹ REPAB Fakta, Årskostnader kontor 2022, Aereon Sverige AB.

fortsätter. Samlokalisering av och samnyttjande inom administrativa lokaler sker i Tekniska nämndhuset och i Palmfelt Center.

Lokalerna i Palmfelts Center är en extern inhyrning och flertalet nämnder och bolagsstyrelser har hyresavtal som är uppsägningsbara inom en period av två till tre år. En samordnad strategisk planering för nya lokaliseringar finns framtagen och har kommunicerats i slutet av augusti 2024.

Gränsdragningen mellan administration och andra verksamhetsytor, som exempelvis socialtjänsten, är inte helt fastställd och detta är ett utvecklingsområde som stadsledningskontoret kommer att omhänderta på sikt.

De flesta nämnder har inte rapporterat antal arbetsplatser och detta behöver förbättras till nästa års plan.

2.2 Idrott

Beskrivning

Stockholms stad disponerar, sköter och upplåter mer än 400 idrottsanläggningar av varierande art. Detta innefattar såväl publika simhallar och stora idrottsplatser som skolidrottshallar och anläggningar dedikerade för spontanidrott. Dessa anläggningar är fördelade över hela staden, även om det finns lokala variationer i utbud.

Idrottsnämndens inhyrningar omfattar bland annat idrottshallar och anläggningar. Förutom lokaler för egen verksamhet ansvarar idrottsnämnden för en rad andra olika idrotts- och fritidsytor som stöd för idrott, föreningsliv och friluftsliv. Idrottsnämnden ansvarar också för stadens bokningsportal där både stadens aktörer och allmänheten kan boka idrottshallar, skolidrottssalar och möteslokaler. Här upplåts även andra nämnders lokaler. Taxan beslutas årligen av kommunfullmäktige.

Behovet av nya anläggningar beräknas med hjälp av nyckeltal för de vanligaste anläggningstyperna. Idrottsnämndens anläggningsstrategi är vägledande, tillsammans med programmet för idrott, motion och friluftsliv. Därutöver finns behov av vissa typer av specialanläggningar och ytor för spontanidrott. Stadens strategi för ett mer jämlikt och jämställt nyttjande av spontanidrottsytor beslutades i maj 2023 (dnr KS 2022/583).

Behovet av idrottslokaler baseras på avväganden inom staden genom de prioriteringar som uttrycks i olika styrdokument. Det inkluderar typ av sporter och lämplig volym i förhållande till befolkningsmängden.

Idrottsnämnden hyr, företrädesvis lokaler och anläggningar av fastighetsnämnden och nämnderna har ett integrerat ekonomiskt förhållande. Idrottsnämnden hyr också idrottsanläggningar från andra aktörer. När så sker från SISAB inkluderas hyresobjekten i samverkansavtalets modell. En ytterligare hyresmodell finns när idrottsnämnden hyr lokaler av S:t Erik Markutveckling AB.

Till år 2045 har idrottsnämnden behov av utökning med 17 konstgräsplaner, 26 idrottshallar, 6,5 ishallar, 3-4 simhallar och 1,5 friidrottsanläggning. En långtgående samverkan finns inom ramen för SAMS mellan idrottsnämnden och utbildningsnämnden med 14 definierade potentiella samlokaliseringar. Vid sidan om att planera för nya anläggningar i den omfattning som krävs finns också behov av att underhålla och reinvestera i befintliga anläggningar så att det anläggningsutbud som finns idag kan bibehållas och utvecklas.

Nämndens totala hyreskostnad för anläggningar och förvaltningskontor uppgår till 691 miljoner kronor år 2024 och förväntas öka enligt nämndens bedömning till 978 miljoner kronor år 2034. Fram till år 2027 förväntas en hyresökning om 47 miljoner kronor, framförallt till fastighetsnämnden. Ökningen beror främst på kapitalkostnader för pågående och planerade investeringar som ger årliga hyreshöjningar. Hyreskostnadsutvecklingen påverkas främst av fastighetsnämndens långsiktiga investeringsplan och inhyrningar från externa hyresvärdar.

Analys

Idrottsnämndens behov av utökning har justerats ner jämfört med rapporteringen år 2023. Det kvarstår ett stort behov av olika idrottsanläggningar vilket påverkar nämndens hyreskostnadsutveckling.

Idrottsnämnden saknar idag reguljära hyresavtal i dagens samarbetsmodell med fastighetsnämnden. Idrottsnämnden har ett betydande ansvar i sin beställarroll inför och inom projekt eftersom planeringen påverkar stadens investeringsvolym. Idrottsnämndens roll som hyresgäst bör därför stärkas utifrån lokalplaneringsperspektivet.

Rekommendationer

Det vore värdefullt med inriktningen att plats för ny idrottshall alltid säkerställs vid ny större bostadsbyggnation när det samtidigt ska byggas en ny större skola. I samband med att utbildningsnämndens skolbehov har minskat behöver nämnder och bolagsstyrelser anpassa och justera planering och uppförande utifrån idrottsbehovet.

Idrottsnämnden ska tillsammans med utbildningsnämnden följa nyttjandegraden av idrottshallar och redovisa och analysera utvecklingen i lokalförsörjningsplanen. Detta har idrottsnämnden inte redovisat i väntan på nytt bokningssystem varpå stadsledningskontoret inte har möjlighet att följa upp nyttjandet av idrottshallar. Redovisningen behöver ske i nästa års plan.

2.3 Arbetsmarknad

Beskrivning/analys

Arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområden omfattar i huvuddrag Jobbtorg och vuxenutbildning, där även svenska för invandrare (SFI) ingår. Stor del av verksamheten inom vuxenutbildning utförs av externa utförare, men även utbildningsnämndens gymnasieavdelning. Trots att viss del av arbetsmarknadsnämnden är pedagogisk verksamhet inkluderades denna inte i det området.

Kommunfullmäktige har gett arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utöka andelen i egen regi inom vuxenutbildning och öka den lokala närvaron vilket enligt nämnden kommer att påverka lokalbehovet framöver. Nämnden ser sedan 2023 över var och på vilket sätt de ska möta stockholmarna och nämndens målgrupper. Resultatet presenteras under 2024 och kommer påverka nämndens lokalförsörjning.

Den totala hyreskostnaden bedöms minska från 112 miljoner kronor år 2024 till 108 miljoner kronor 2034. Arbetsmarknadsnämndens hyra är i snitt 1 700 kronor per kvadratmeter inom kommunkoncernen och 2 800 kronor per kvadratmeter hos privata hyresvärdar. Andelen kvadratmeter inom kommunkoncernen har ökat jämfört med förra året och är cirka 61 procent.

Rekommendationer

Flera av arbetsmarknadsnämndens lokaler är indexreglerade och kostnaden förväntas därför att stiga. Men det finns effektiviseringsmöjligheter inom nämndens lokalbestånd. Särskilt om förutsättningarna för samverkan kring lokaler vidareutvecklas inom staden och nämnden exempelvis kan använda skollokaler för verksamhet som inte behöver bedrivas dagtid.

Ytterligare samverkan med stadsdelsnämnderna bör initieras, särskilt om arbetsmarknadsnämndens verksamhet riktar sig till samma målgrupp som stadsdelsnämndens.

2.4 Kultur

Beskrivning/analys

Kulturnämnden har en mycket stor spridning på sina lokaltyper. Nämnden har lite mer än 90 hyresavtal i staden. Lokalbeståndet om cirka 70 000 kvadratmeter domineras av bibliotek och lokaler för kulturskolans verksamhet.

Hyreskostnaden beräknas 2024 till cirka 200 miljoner kronor. Nämnden rapporterar att hyreskostnaderna förväntas minska till 194 miljoner kronor år 2034. Nämnden bedömer ändå att hyreskostnaderna kommer att öka med anledning av höjd internränta, planerade reoveringar och omlokalisering.

Kulturnämnden genomför under 2024 en kartläggning av nämndens underhållsbehov.

Rekommendationer

Lokalerna inom denna lokaltyp ska enligt kulturnämnden vara lättillgängliga med goda kommunikationer. Stadens inriktning är att kulturlokaler bör vara på kollektivtrafiksnära platser, medan centrala lägen är mer sekundärt.

Kulturnämnden ska estimerar hyreskostnaderna inklusive planerade reoveringar och omlokaliseringar för att ge en tydligare bild av utvecklingen. I första hand behöver hyreskostnadsutvecklingen framgå i underlagen som rapporteras in tillsammans med nämndens lokalförsörjningsplan.

2.5 Förskola

Beskrivning

Stadsdelsnämnderna ansvarar för planeringen av förskolelokaler och att platsgarantin uppfylls. Förskolenämnden har det övergripande ansvaret för stadsövergripande förskolefrågor och olika myndighetsutövning i förhållande till fristående förskolor.

Idag finns runt 390 000 kvadratmeter kommunala förskolelokaler i staden. I lokalerna vistas cirka 30 000 förskolebarn. Fristående förskolor omhändertar omkring 18 000 förskolebarn folkbokförda i Stockholm i 440 olika förskolor, i allt från mindre lokaler i bostadsrättsföreningar till större friliggande enheter.

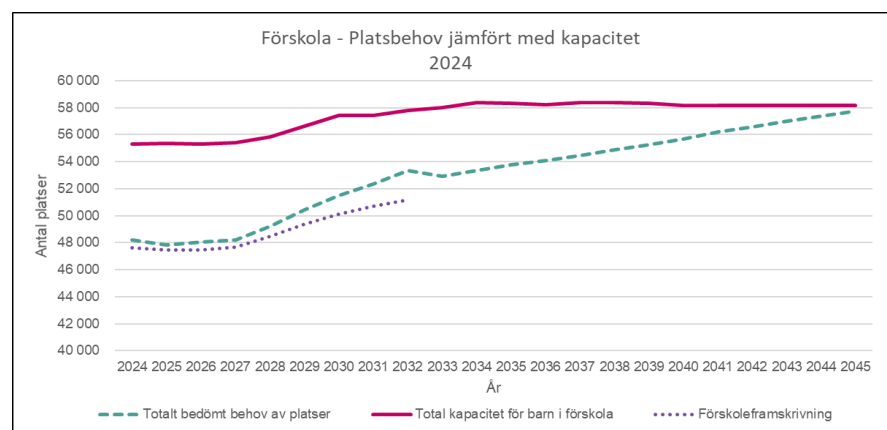
Stadsdelsnämnderna bedömer att behovet av förskoleplatser ökar från år 2027 och framåt. I bedömningen ska särskilda förutsättningar såsom inskrivningsgrad och säsongsvariationer ingå. Inskrivningsgraden är i år 94,7 för stadens om helhet.

När staden tillskapar nya kommunala förskolor dimensioneras förskolorna ofta för mellan 5-8 avdelningar (90-144 platser), oberoende om de är i friliggande byggnader eller integrerade i flerbostadshus. Storleken underlättar en kostnadseffektiv och rationell drift, men det faktiska antalet barn per förskola är oftast lägre beroende på barngruppernas sammansättning.

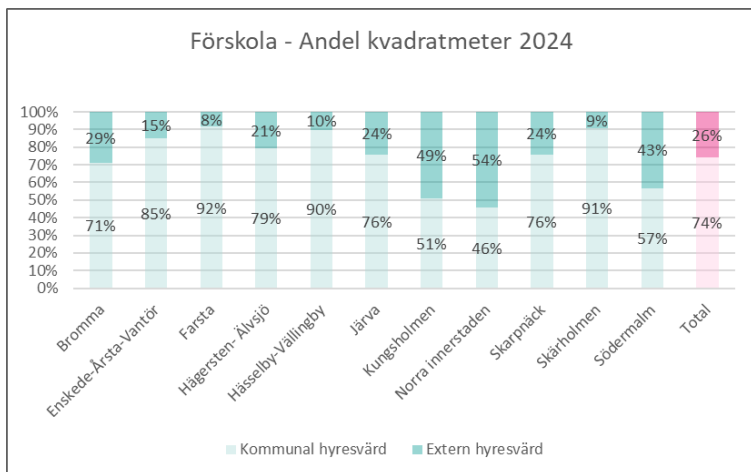
Analys

Stadsdelsnämndernas bedömning av platsbehov i förskolan överensstämmer med förskoleframskrivningen. Den totala kapaciteten är idag över 7 000 fler platser än dagens platsbehov. Det är skillnader mellan stadsdelsnämnderna och den lokala planeringen framgår av respektive lokalförsörjningsplan. Sammantaget innebär detta för mycket förskolelokaler sett till staden som helhet. En viss överkapacitet för staden som helhet kommer dock alltid att råda på grund av geografiska avstånd.

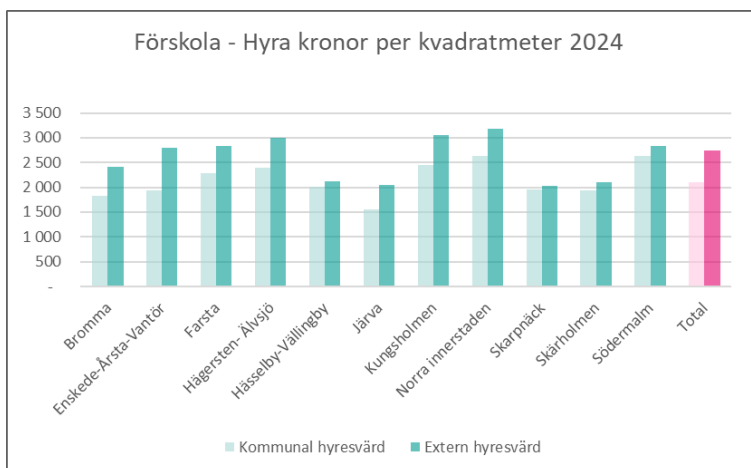
Flest platser jämfört med behov finns i Järva. Totalt sett finns det möjlighet att inrymma ytterligare 3 400 barn, utan att tillskapa nya förskolor. Planeringen jämnas ut på sikt och tillgodoser behoven.

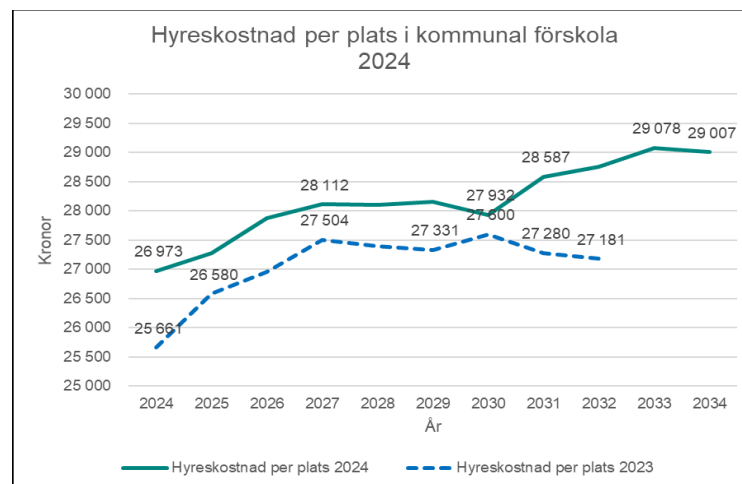
Andelen hyrda lokaler av fastighetsägare inom kommunkoncernen har ökat något jämfört med förra året då fördelningen var 27 respektive 73 procent. Skillnaden mellan nämnderna beror till viss del på geografisk placering och tillgången på mark.

Hyreskostnaden för stadsdelsnämndernas förskolelokaler visar på variation mellan enskilda nämnder. I genomsnitt är stadsdelsnämndernas hyra per kvadratmeter 2 100 kronor hos kommunal hyresvärd och 2 700 kronor hos privat hyresvärd.

Hyreskostnaderna för stadsdelsnämndernas förskolor förväntas att öka med 166 mnkr fram till år 2034. Den genomsnittliga årshyreskostnaden per förskoleplats i kommunal regi för staden som helhet ökar från 27 000 kronor år 2024 till 28 000 kronor år 2027 och förväntas ligga runt 29 000 kronor år 2034. Det är en generell ökning över hela perioden.

Stadsdelsnämndernas tillkommande hyresgenererande investeringsutgifter uppgår enligt nämnderna till 1,1 miljarder kronor mellan år 2025 och 2032.

Rekommendationer

Skillnaderna i nämndernas planering mellan framskrivning, platsbehov och kapacitet och orsakerna till dessa kan tydliggöras och troligen minska till nästa års lokalförsörjningsplaner. Den inrapporterade kapaciteten bör överensstämma mer med nämndernas bedömda behov. Det finns behov av mer central vägledning kring nämndernas behovsanalyser och bedömningar.

Förskoleplaneringen är knuten till stadsdelsnämndernas geografiska område. Det finns flöden av förskolebarn mellan stadsdelsnämnderna, så gränsernas betydelse vid val av förskola är inte lika uppenbart vid analys ur ett stadsövergripande perspektiv. Ju mer staden byggs samman desto viktigare är det att säkerställa att förskoleplaneringen inte leder till suboptimeringar genom att nya förskolor uppförs i nära anslutning till varandra och där samverkan och samnyttjande mellan nämnderna skulle kunna innebära minskade investeringsutgifter och lägre driftkostnader. Stadsdelsnämnderna ska samplanera sina behov geografiskt där ny bostadsbyggnation förläggs mellan, eller i nära anslutning, till en eller flera stadsdelsnämndsområden.

De faktiska årshyreskostnaderna per år och stadsdelsnämnd skiljer sig kraftigt åt beroende på bland annat marknadshyror i det aktuella

geografiska läget och nybyggnadsvolym. Effekten av ökande hyreskostnader blir att driftutrymmet för övriga verksamheter minskar. Det är av väsentlig betydelse för den totala driftkostnadsekonomin att stadsdelsnämnderna arbetar med nytto- och kostnadsoptimering. Nämnderna behöver hålla tillbaka kostnadsutvecklingen vid nybyggnation och vid omförhandling av hyresavtal samt noga planera för att inte skapa onödig överkapacitet av förskoleplatser för att kunna hantera de faktiska hyreskostnaderna per inskrivet barn.

2.6 Grundskola

Beskrivning

Utbildningsnämnden ansvarar för planeringen av kapacitet för stadens grundskolebehov och nämnden har genom detta uppdrag ett helhetsansvar för stadens grundskoleplanering.

Det finns 143 kommunala grundskolor i Stockholms stad med kapacitet för 90 000 platser samt 1 000 platser i anpassad grundskola. I lokalerna vistas 79 000 elever dagligen. Antalet stockholmselever (elever folkbokförda i Stockholm) i fristående grundskolor är 23 200 elever i 115 skolor.

Utbildningsnämndens behovsanalys består av nuläge, framtida behov av elevplatser samt planerade lokalförändringar. Nuläget redogör befintligt elevantal och lokalbestånd. De befintliga skollokalernas kapacitet bedöms genom överenskommelser mellan central förvaltning och skolan. Kapaciteten redogörs ofta inklusive anpassad grundskola, vilket påverkar antalet platser i lokalerna.

Det framtida behovet av elevplatser bedömer utbildningsnämnden utifrån elevantalsframskrivning, befolkningsprognos och fyllnadsgrad. Fyllnadsgrad avser hur stor andel av kapaciteten som kan användas. Nämnden uppger att fyllnadsgraden för grundskolan ska vara runt 90 procent för att bland annat säkerställa grundskoleplats inom rimligt avstånd från hemmet och hantera oförutsedda förändringar.

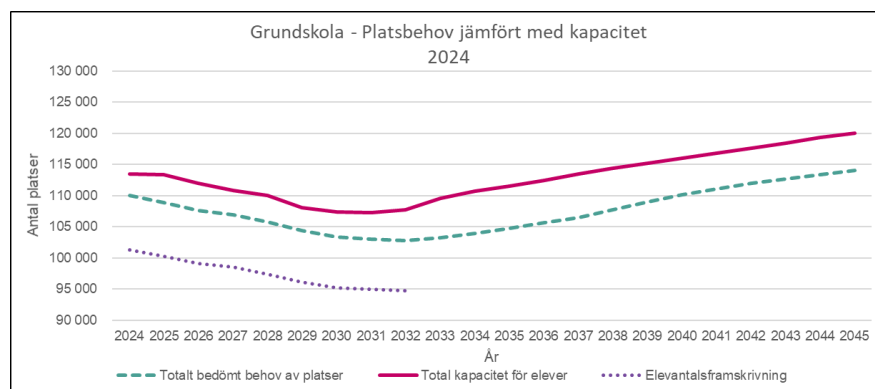
Grundskoleplaneringen behöver, utifrån skollagen, utgå från elevernas rätt till en skola nära hemmet. Utbildningsnämnden har beslutat att nära hemmet innebär ett gångavstånd på mellan två till fyra kilometer beroende av årskurs. Till detta kommer även hänsyn om säker skolväg. Nämndens utgångspunkt vid nybyggnation är en bygga F-9-organisation. Detta påverkar både behovet av grundskoleplatser och lokaliseringen av nya skolor.

Utbildningsnämnden bedömer behov av 81 300 kommunala grundskoleplatser år 2032. I bedömningen ska särskilda förutsättningar såsom stadiindelningar och avstånd ingå. Nämnden planerar för en kapacitet om 86 200 platser, det vill säga 4 900 fler platser än vad nämnden uppger behövs år 2032.

Hyreskostnaden för grundskolan kommer enligt nämnden att minska med 67 miljoner kronor fram till år 2034.

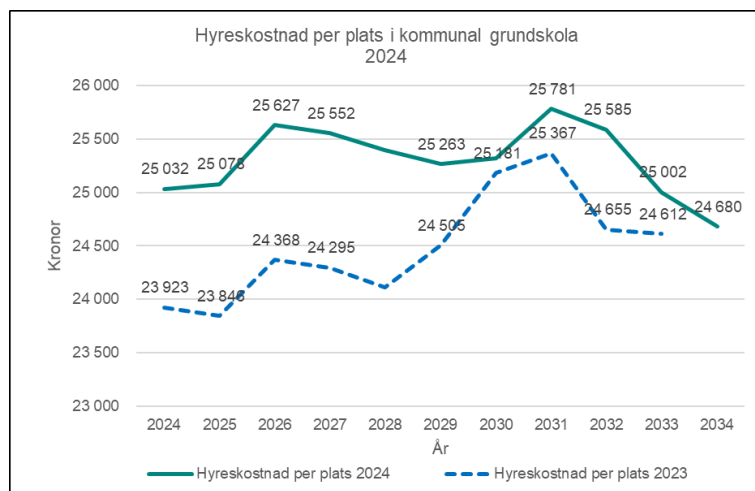
Analys

Stadens elevantalsframskrivning redogör behov av 72 600 elevplatser i kommunala grundskolor år 2032. Ur ett stadsövergripande perspektiv är differensen mellan utbildningsnämndens bedömning av platsbehov (81 300 platser), kapacitet (86 200 platser) och elevantalsframskrivning hög. Differensen mellan elevantalsframskrivning och kapacitet uppgår år 2032 till 15 grundskolor med 900 elever, sett till staden som helhet.

Utbildningsnämnden hyr 91 procent av grundskolelokalerna inom kommunkoncernen och nio procent hyrs av privat hyresvärd. I hyreskostnader innebär detta 1 600 kronor per kvadratmeter inom kommunkoncernen och 2 700 kronor per kvadratmeter hos privata hyresvärdar.

Hyreskostnaden per grundskoleplats i egen regi bedöms vara cirka 25 000 kronor vilket är något högre än förra årets bedömning. Nämnden har stor andel lokaler i befintligt bestånd som genom konstruktionen av stadens samverkansavtal med SISAB har en förhållandevis återhållsam hyreskostnadsutveckling.

Skolutbyggnaden bekostas via elevschablonen. Ska nya platser byggas kräver det att nya elever tillkommer, annars ska både de befintliga och de nya hyreskostnaderna betalas med ersättningen för de elever som går i skolan idag. De tillkommande hyresgenererande investeringsutgifterna uppgår enligt utbildningsnämnden till 4,6 miljarder kronor fram till år 2034. Det är en halvering jämfört med förra årets rapportering.

Utifrån stadens lokalförsörjning är det viktigt att fristående aktörer har en hög andel stockholmsbarn i sina skolor och att eleverna bor i skolans geografiska närområde.

Rekommendationer

Utbildningsnämndens inrapporterade kapacitet bör överensstämma mer med nämndens bedömda behov. En viss överkapacitet för staden som helhet kommer dock alltid att råda på grund av geografiska avstånd. Differensen mellan framskrivning, platsbehov och kapacitet kan dock tydliggöras och troligen minska till nästa års lokalförsörjningsplan. Eftersom antalet nya platser i grundskoleplaneringen överstiger nämndens bedömning av platsbehov, behöver planeringen fortsätta att genomarbetas. Detta är i linje med kommunfullmäktiges budget 2023 och 2024 där nämnden ska utveckla sin behovsanalys för att tydliggöra sitt behov och göra den mer transparent. Utvecklingen av framförallt den övergripande behovsanalysen behöver fortsätta med koppling till nämndens planering per stadsdelsnämnds nivå.

Det råder en hög detaljeringsnivå och det finns omfattande fakta i utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan. För att öka förståelsen finns behov av att tydliggöra inriktningen av skolplaneringen,. Detta är också ett pågående utvecklingsarbete inom ramen för budgetuppdraget som förväntas färdigställt till nästa års lokalförsörjningsplan.

Det är en utmaning när det i ett nybyggnadsområde behöver uppföras en ny grundskola, samtidigt som det finns tillgänglig skolkapacitet i den befintliga bebyggelsen intill. Kombinationen av avstånds begränsning, utgångspunkten med F-9-skolor och tillgänglig befintlig kapacitet kan leda till överkapacitet, tillkommande investeringsutgifter och ökade driftkostnader för nämnden. Nämnden ska belysa platser där dessa utmaningar är eller kan bli en realitet i nästa års lokalförsörjningsplan.

Det finns även en skillnad mellan grundskolelokalers kapacitet jämfört med inskrivningstal, särskilt vid nybyggda skolor. Detta kan utvecklas inom nämndens lokalförsörjning.

Hyreskostnadsutvecklingen för grundskolan minskar jämfört med förra året eftersom att nämnden har prioriterat och minskat antalet planerade lokalförändringar. Tidigare år inkluderade även nämnden ett generellt påslag om 10 procent på om- och tillbyggnationer vilket inte har gjorts i årets plan. Nämndens hyreskostnad per plats ökar jämfört med förra årets bedömning och det beror troligtvis på att antalet elever förväntas minska. Trots att nämnden prioriterat och strukit kapacitetstillskott i planeringen ökar nämndens hyreskostnader. Tidplaner och prioriteringar behöver kontinuerligt ses över.

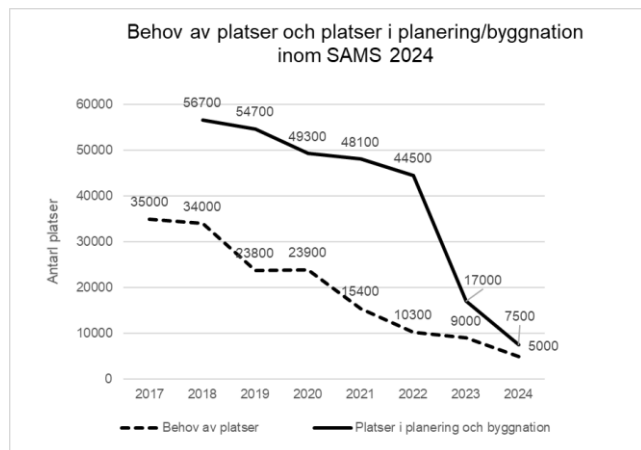
Samordnad skolplanering i Stockholm (SAMS)

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen i uppdrag att samordna stadens planering av skolutbyggnad.

Samordnad grundskoleplanering i Stockholm (SAMS) i sin nuvarande form startade år 2014. Syftet är att tydliggöra stadens behov av nya grundskoleplatser fram till år 2045. Arbetet leds av kommunstyrelsen och sker i samverkan med utbildningsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, idrottsnämnden, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) och Stockholms Stadshus AB. Även stadsdelsnämnderna är företrädade.

Syftet med SAMS är att identifiera platser för nya skolor utifrån behovet av kapacitetstillskott och samtidigt, i stadens stadsutvecklingsprocess, skapa samsyn kring dessa behov och platser som behövs för nya skoletableringar. För att lyckas med detta behöver staden arbeta tillsammans. Platserna som identifieras sammanställs genom områdesmöten på en karta per stadsdelsnämndsområde. Kartorna som visualiserar den geografiska placeringen av tillkommande platser återfinns i rapporten, [bilaga 1](#).

Nuläget visar på ett totalt behov för staden till år 2045 om cirka 5 000 platser. Nedan visas ett diagram över utvecklingen från 2017 till 2024.

Behovet av nya grundskoleplatser har minskat sedan 2017 och utbildningsnämndens planering har strukits och skjutits framåt i tiden. För närvarande planeras totalt cirka 24 200 nya platser där 12 000 tillskapas fram till år 2045 och ytterligare 12 200 platser efter år 2045. Det är en markant nedjustering jämfört med förra årets planering. Platsbehovet och planeringen överensstämmer bättre än tidigare år men det finns fortsatt ett utvecklingsarbete kopplat till grundskolans behovsanalys.

Lokalprojekt på kartorna visar fram till år 2032 den prognostiserade kommunala andelen av grundskolebehovet. De nya grundskoleplatserna kommer att tillskapas både i form av nya skolor och genom utbyggnad av befintliga skolor. För tiden efter år 2032 och fram till år 2045 framgår ett totalt behov av skolplatser och det finns inget ställningstagande kring organisationsform.

Redovisningen gör ett generellt antagande om skolans storlek, cirka 900 elever, för båda tidsperioderna. På kartorna illustreras de första skedena av planeringen som en ungefärlig placering av och identifierad plats för ny skola. Dessa två skeden berör endast helt nya skolor.

När skolprojekten övergår till planerad ny-, om- eller tillbyggnation preciseras kapacitetstillskottet och behöver därefter inte längre vara 900 elever. I den bilagda rapporten ingår en tabell som visar planerad tillkommande kapacitet per projekt. Vissa projekt visar inte något kapacitetstillskott men har ändå bedömts som så väsentliga för skolplaneringen i området att de trots detta redovisas.

Kartorna ger en ögonblicksbild och alla platser och projekt på kartorna inte färdigutredda.

I syfte att åstadkomma en långsiktigt hållbar planering med hög nyttjandegrad av olika funktioner har arbetet med samplanering av skolor och idrottsytor fortsatt. De specifika platserna på kartorna där detta arbete sker har en särskild symbol, även dessa platser kan förändras och justeras.

2.7 Gymnasieskola

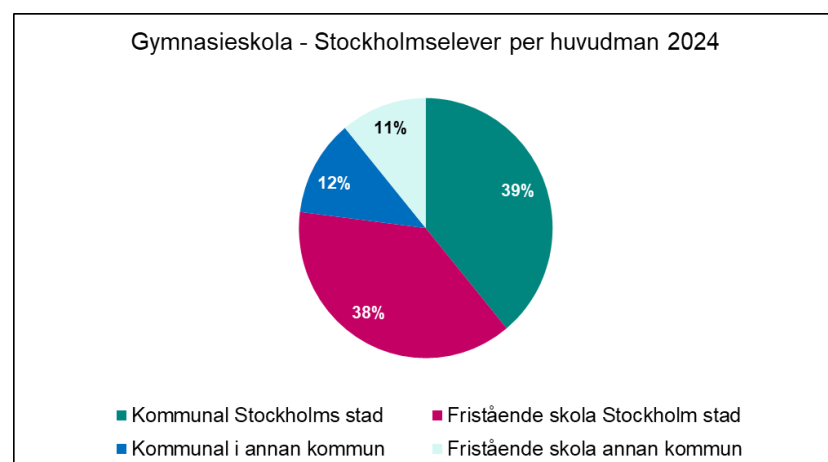
Beskrivning

Utbildningsnämnden ansvarar för planeringen av kapacitet för stadens gymnasiebehov och nämnden har genom detta uppdrag ett helhetsansvar för stadens gymnasieplanering.

Stockholms stad ingår tillsammans med andra kommuner i länet i en gemensam gymnasierregion reglerad av samverkansavtal, där elever söker och antas på lika villkor till samtliga gymnasieskolor i regionen. Elever på introduktionsprogram är utanför regionens samverkansavtal. Att det är en gymnasierregion ger helt annorlunda förutsättningar för lokalförsörjningen jämfört med både förskola och grundskola.

Eftersom Stockholms stad ingår i en gymnasierregion med betygsintag är platser i egen regi tillgängliga för både stockholmselever och elever från övriga regionen. Därför är stadens planering helt beroende av lokalförsörjningen i övriga regionen och hos fristående aktörer.

Andelen stockholmselever per huvudman 2024 redovisas i diagrammet. I det här sammanhanget räknas Värmdö gymnasium som kommunal gymnasieskola i övriga regionen, trots att den är belägen vid Gullmarsplan, Johanneshov.

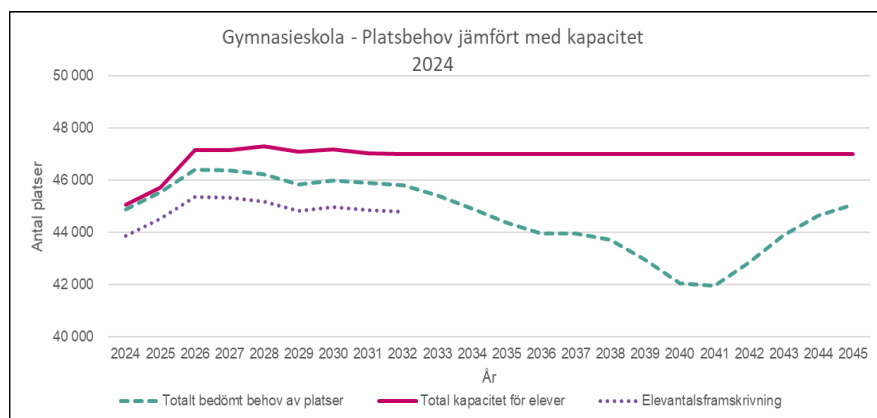
Det finns kapacitet för 20 000 gymnasieplatser i de kommunala skolorna i Stockholms stad och cirka 24 000 platser i de fristående gymnasieskolorna. Kapaciteten är helt beroende av vilket programutbud som skolorna erbjuder. Fyllnadsgraden i gymnasieskolorna är 91 procent och en fyllnadsgrad som överstiger 95 procent bedöms svår i praktiken.

Utbildningsnämnden bedömer behov av 900 fler gymnasieplatser i stadens regi fram till år 2032. Nämnden planerar att öka kapaciteten med 1 100 gymnasieplatser för gymnasierregionens behov. Utifrån prognos behövs 800 fler platser i fristående gymnasieskolor i staden och 2 900 platser i övriga regionen, men det finns en osäkerhet kring fristående huvudmäns ambition att expandera.

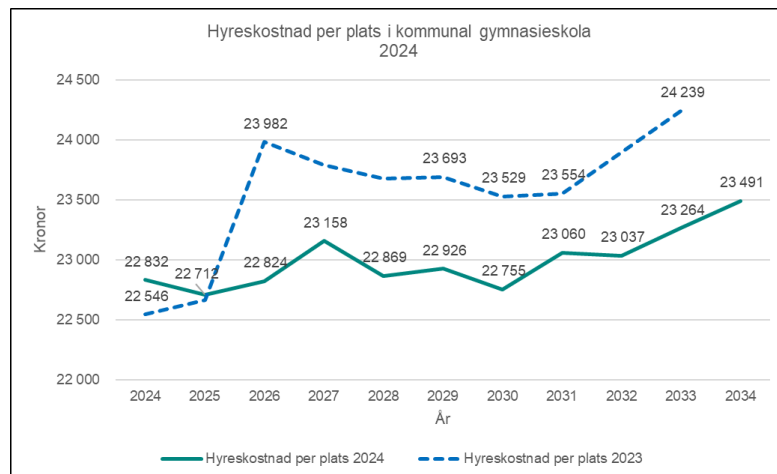
Under andra prognosperioden (2033-2045) redogör utbildningsnämnden för en minskning i antalet unga i gymnasieålder i regionen och behovet av gymnasieplatser bedöms relativt oförändrat.

Analys

Gymnasieplaneringen tillgodoser behovet av platser. Det finns en marginal som kan fungera som en säkerhetsventil och förhoppningsvis bidra till att minska behov av akuta åtgärder.

Utbildningsnämnden hyr 83 procent av gymnasielokalerna inom kommunkoncernen och 17 procent hyrs av privat hyresvärd. Hyreskostnaderna för gymnasiet bedöms öka med 46 miljoner kronor fram till år 2034. Hyreskostnaderna och årshyran per plats i gymnasieskolan har skrivits ned sedan förra året.

Stockholms stads gymnasieplanering har alltid haft fokus på hur eleverna folkbokförda i Stockholms stad (stockholmsleverna) väljer gymnasieskola och var de blivit antagna. Av kommunfullmäktiges budget 2024 framgår att utbildningsnämnden ska arbeta för att en större andel folkbokförda i Stockholm över tid ska gå i någon av stadens gymnasieskolor. Lokalplanering för en större andel stockholmslever innebär planering av platser som blir tillgängliga att söka för alla inom gymnasierregionen, och detta är kostnadsdrivande (se Skolplanering för gymnasieskolan i Stockholms stad, KS 2018/701).

Rekommendationer

När ungefär hälften av gymnasieeleverna i hela gymnasierregionen går i en skola i Stockholms stad framstår det tydligt hur viktig staden är för gymnasierregionens lokalförsörjning.

Enligt kommunfullmäktiges budget 2024 ska kommunstyrelsen tillsammans med utbildningsnämnden verka för att den regionala samverkansmodellen för gymnasieskolan utvecklas för att säkerställa skollokalskapaciteten, och att alla kommuner inom samverkansmodellen tar sitt ansvar för att säkerställa skollokalskapacitet i den egna kommunen.

Utbildningsnämndens bedömning av platsbehov och kapacitet behöver förtydligas i nästa års plan då dessa inte tydligt kan kopplas till behov enligt framskrivningen.

Kostnadsutvecklingen i gymnasieskolan förutsätter att kapaciteten fylls med elever. Det bör finnas möjlighet för utbildningsnämnden att planera underhållsåtgärder när elevantalet minskar.

Det är viktigt att följa upp platsbehovet i kommande planer, särskilt som lokalplaneringen påverkas av andra aktörer inom

gymnasieregionen. Det finns även en möjlighet till större samverkan mellan grund- och gymnasieplanering när exempelvis behovet av gymnasieplatser minskar under andra planeringsperioden samtidigt som behovet av grundskoleplatser ökar, vilket är ett utvecklingsområde för nämnden att tydliggöra.

3. Generella rekommendationer

Utöver beskrivning, analys och rekommendationer per lokaltyp finns behov av att tydliggöra mer generella utvecklingsområden för stadens lokalförsörjning. Här följer årets generella rekommendationer till nämnder.

3.1 Organisation och styrning

Stadens hyres- och lokalfrågor regleras på många olika sätt, men framförallt i bilagorna till Kommunfullmäktiges budget: regler för ekonomisk förvaltning och fastighets- och lokalpolicy för kommunkoncernen Stockholms stad. Stadsledningskontoret utfärdar dessutom tillämpningsanvisningar för lokalfrågor samt stödmaterial för nämnderna kring hantering och processer.

Inom kommunstyrelsens uppdrag ingår även att stödja och utveckla nämndernas kompetens inom lokalförsörjningen. Stadsledningskontoret arbetar systematiskt för att möta nämndernas behov av information och stöd och tillgängliggör detta samlat på intranätet.

Rekommendationer

Nämnderna hanterar, värderar och organiserar lokalfrågor olika och generellt finns ett stort fokus på daglig drift exempelvis felanmälan, flytt av möbler och attest av hyresavier. Detta kan sammanfattas som lokalhantering. Strategiska frågor såsom att beställa och driva lokalprojekt eller planera för nämndens framtida lokalbehov behöver generellt sett prioriteras hos nämnderna. Stadsledningskontoret utgör ett stöd för detta arbete.

Genomförandet, kvalitativ uppföljning och utvärdering samt vidareutveckling av processer och rutiner är avgörande för hyreskostnadsutvecklingen. Beställarstödet kan behöva utökas och en övergripande lokalprojektprocess skulle underlätta för nämnder och bolagsstyrelser.

I samband med genomförande av projekt till följd av nämndernas lokalförsörjningsplaner ska jämställdhets- och eller barnkonsekvensaspekter säkerställas. Där det är tillämpligt ska planeringen bidra att motverka skolegregation. Dessa aspekter omhändertas i framdriften av varje enskilt lokalprojekt.

3.2 Hyreskostnadsutveckling och investeringsvolym

Stockholms stads verksamheter ska bedrivas i ändamålsenliga, kostnads-, area- och energieffektiva lokaler. Stadens lokaler ska planeras för att bidra till verksamheternas behov på kort och lång sikt. För att klara stadens framtida utmaningar behövs en effektiv lokalförsörjning som utgår från ett stadsövergripande perspektiv där nyttan optimeras för staden som helhet.

Rekommendationer

Hyreskostnaden för en ny verksamhetslokal, exempelvis en permanent förskola eller grundskola är mycket hög. Det innebär att nämnderna måste flytta in verksamheten från dag ett i lokalerna om hyran ska kunna bäras. Detta gäller särskilt om flera objekt färdigställs samtidigt eller inom kort tidsperiod. För att begränsa hyreskostnaderna behöver nya lokaler användas och fyllas av verksamhet vid färdigställandet.

Nämndernas lokalförsörjning ska säkerställa en framsynt och ekonomisk hållbar utveckling av verksamhetslokaler. Nämndernas rapporteringsgrad och kvalitet i lokalförsörjningsplanerna varierar och uppgifterna ska därför ses som en uppskattning. Rapporteringen behöver generellt sett förbättras och även utvecklingen av tillvägagångssätt och verktyg. Stadsledningskontoret behöver även här utveckla stöd och styrning för att underlätta nämndernas lokalförsörjningsarbete.

3.3 Samverkan

Nämndernas samverkan kring lokaler är viktig och möjliggör en effektiv lokalanvändning, det vill säga en hög nyttjandegrad. Alla nämnder har i uppdrag att i sin lokalförsörjningsplan informera hur samverkan sker, både inom den egna nämnden och med andra.

Inom staden pågår en mängd projekt och det finns mycket erfarenhet och kunskap att ta del av inom stadens egna led. Det krävs att alla nämnder hjälps åt för att gå från att varje nämnd planerar lokaler för sin verksamhet, till en planering som ser till kommunkoncernens behov av lägre investeringsutgifter och större flexibilitet över tid.

För att underlätta samverkan mellan nämnder kan stadens befintliga lokalnätverk användas. Stadsledningskontoret samordnar stadens lokalnätverk och lokalchefsmöten som skapar möjlighet att sprida information och erfarenheter inom hyres- och lokalfrågor samt etablera kontakter med andra kollegor.

Rekommendationer

Nämnderna behöver i högre utsträckning utveckla samarbetsformer med andra nämnder. Flera stadsdelsnämnder lyfter exempelvis behovet att samplanera med utbildningsnämnden i högre grad. Men för att lyckas är det viktigt att uppdraget inte bara bärs av inhyrande nämnder, utan också av kommunstyrelsen, berörda bolagsstyrelser och facknämnder i stadsutvecklingsprojekten. Genom att ytterligare stärka stadsledningskontorets roll i detta kan samordningen underlättas och lokalförsörjningsarbetet utvecklas.

Det är en utmaning inom den pedagogiska lokalplaneringen med minskande barn- och elevantal vilket innebär att befintliga förskolor och skolor kommer att få lediga platser och lokaler. När det i anslutning till dessa byggs nya områden kan det innebära att dessa nya områden inte kommer att kräva nybyggnation av pedagogiska lokaler förutsatt att befintlig kapacitet används. Om den prioriteringen är möjlig kan exempelvis en skolbyggnad som finns närmast nybyggnationen användas till yngre elever och kombineras med förskola, medan äldre elever går något längre till skolan. Här finns en möjlighet för ökad samverkan mellan nämnder.

Stadsledningskontoret ser vinster i att nämnder prövar nya sätt för att hitta lösningar på planeringsutmaningarna och för att dämpa kostnadsutvecklingen. Verksamhetsperspektivet och kvalitetsaspekter är fortsatt viktigt i planeringen.

3.4 Befintliga lokaler och underhåll

Stadens lokalhållning är omfattande och en grundpelare i lokalförsörjningen är att omhänderta de lokaler som redan finns. Att lokalerna fungerar för verksamheten är avgörande för fullgörandet av stadens många uppdrag.

Nämnderna värderar lokalerna fortlöpande utifrån lokalförsörjningsperspektiv för att säkerställa att de är bland annat ändamålsenliga och kostnadseffektiva. I värderingen utgår nämnderna ofta från en bedömning av lokalernas kapacitet, det vill säga hur många platser, antal personer, som ryms i lokalen. Här kan andra lokaltyper arbeta med exempelvis aktivitetsyta eller likande värderingsgrunder. Större underhållsbehov behöver också vägas in och kan i sin tur innebära krav på evakueringslösningar som behöver säkerställas.

Det finns utmaningar kopplade till kommande underhållsbehov, framförallt Micasas underhållsunderskott som hanteras i boendeplaneringen. Staden kommer, inte bara av

lokalförsörjningsskäl utan även klimat- och miljöskäl behöva nyttja de resurser som redan finns på ett bättre sätt och under en längre tid.

Rekommendationer

Nämnderna behöver både för den egna verksamhetens räkning och för stadens behov som helhet, göra strategiska bedömningar om tillfälligt vikande lokalbehov ska hanteras med avveckling, omstrukturering eller överföring av lokalavtal till annan nämnd. Bedömningen behöver väga in kommunkoncernperspektiv för att minska risken för kapitalförstöring.

Eventuella avvecklingar av lokaler som kan anses vara av stadsgemensam nytta ska alltid föregås av samråd med stadsledningskontoret. Vissa verksamhetslokaler som förskolor och skolor kan vara svåra och kostsamma att nyanskaffa när behoven ökar igen och ställningstagande i det enskilda fallet kan vara komplext.

Underhållsplaneringen mellan nämnder och bolagsstyrelser behöver utvecklas. Att riva och avveckla verksamhetslokaler på grund av underhåll ska undvikas och endast ske när det inte längre går eller är värt att underhålla byggnader. De tillfällen där det innebär att dessa rivs och det istället sker nybyggnation behöver undvikas.

Nämndernas lokalförsörjning behöver även överensstämma med verksamhetsplaneringen. Effektiv verksamhetsplanering kan i många fall minska behovet av lokalförändringar och dessutom samordna åtgärderna med underhållsbehovet. Det finns ett utvecklingsarbete hos nämnderna och bolagsstyrelserna för att nå en mer sammanhållen planering.

3.5 Hyresprinciper

Kommunfullmäktige har beslutat om samverkansavtal gällande stadens inhyrningar av SISAB och Micasa. För ett hyresobjekt som omfattas av dessa avtal innebär att det inte förkommer några hyresförhandlingar mellan hyresvärd och hyresgäst eftersom hyresvillkoren är bestämda och förutsägbara. Ett liknande förhållande finns inom idrottsområdet mellan idrottsnämnden och fastighetsnämnden.

Vid sidan om majoriteten av inhyrningarna som sker helt inom kommunkoncernen, har staden alltid i viss omfattning hyrt olika verksamhetslokaler till marknadsmässiga villkor på den öppna fastighetsmarknaden, det vill säga av olika externa fastighetsägare. Totalt sett har staden hyresavtal med över 300 olika hyresvärdar utanför kommunkoncernen, för nästan 700 objekt.

De lokalsegment som framförallt träffas av extern inhyrning är förskolelokaler i innerstaden och kontorslokaler. Många av lokalerna hyrs redan och lagstiftningen innebär därmed kontinuerliga omförhandlingar under hyrestiden samt löpande hantering av drift- och underhållsfrågor utifrån de objektsvisa hyresvillkoren. En större kontinuitet av extern inhyrning och marknadshyresavtal finns inte hos de flesta nämnder och det uppfattas svårt att upprätthålla kompetens och därmed varierar hanteringsförmågan. Marknadsmässiga inhyrningar innebär i allt ökande omfattning ett större åtagande för hyresgästen. Det innebär att staden som hyresgäst ofta får ett större ansvar för lokalen och dess drift och underhåll.

För att stötta nämnderna rörande hyresförhandling och hyresavtal vid marknadshyresavtal har kommunfullmäktige beslutat om en stadsövergripande hyresförhandlingsfunktion som servicenämnden utför på uppdrag av kommunstyrelsen. Funktionen har i uppdrag att under vissa förutsättningar utföra hyresförhandlingar istället för nämnderna.

Parallellt med hyresförhandlingar har hyresförhandlingsfunktionen i uppdrag att granska hyresavtalsförslag samt kvalitetssäkra formalia i alla de uppsägningar som nämnderna tar emot eller avser att skicka ut.

Rekommendationer

Hyresförhandlingsfunktionens uppdrag är en förutsättning för att kunna förbättra stadens förhandlingsförmåga och kompetens inom hyresfrågorna. Nämnderna ska fortsätta använda funktionen utifrån funktionens uppdrag.

3.6 Tillfälliga lokaler

Staden behöver använda olika tillfälliga lösningar för att säkerställa lokaler för verksamheterna eftersom det krävs flexibilitet.

Begreppet tillfällig innebär att behovet är tillfälligt. Lokalen i sig kan vara i en befintlig byggnad, exempelvis ett kontor, eller en paviljong eller annan form av modulbyggnad.

Att använda sig av tillfälliga lokaler är kostnadseffektivt, särskilt i områden med inledningsvis stora tillkommande barn- och elevantal till följd av nya bostäder. Skulle staden säkerställa allt behov i form av permanenta lokaler medför det mycket höga investeringsutgifter. Rätt hanterat kan tillfälliga lokaler avvecklas utan stora restvärden eller andra ekonomiska åtaganden för staden när behoven sjunker.

En låg andel tillfälliga lokaler innebär inte alltid hög lokaleffektivitet.

Rekommendationer

Kapacitet i tillfälliga lokaler ska inte automatiskt omvandlas till permanenta lokaler. När tillfälliga lokaler behöver bli permanenta ska detta beskrivas i nämndens lokalförsörjningsplan med tydlig koppling till behovsbeskrivningen, såsom befolkningsutveckling, alternativa lösningar och lokala förutsättningar på platsen.

Stadsutvecklingsprocesserna behöver fortsätta att utvecklas för att möjliggöra en högre grad av flexibilitet vad gäller utformning och användning inom den funktion som planläggs men också mellan tillfälliga och permanenta behov.

Det är av vikt att verksamheten i tillfälliga lokaler inte inverkar negativt på verksamhetens kvalitet, i synnerhet för barn och elever i förskola och skola.

Nämnderna behöver utveckla och förbättra sitt arbete med tillfälliga lokaler så att dessa alltid är en integrerad del av lokalförsörjningsarbetet och stadsplaneringen, för att begränsa investeringsutgifterna och möjliggöra flexibilitet i planeringen.

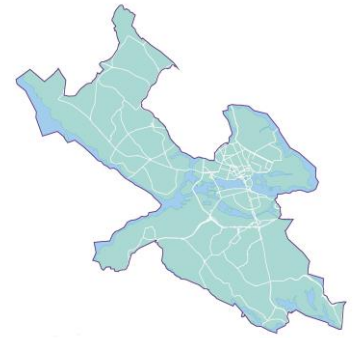
3.7 Boendeplanerna

Det finns områden av lokalförsörjningen som ännu inte ingår i lokalresursplanen och det är stadens två boendeplaneringar för särskilda boenden som samordnas av social- respektive äldrenämnden. Boendeplaneringen följs upp och redovisas i separata ärenden till kommunstyrelsen.

Rekommendationer

För att få en enhetlig bild av stadens lokalförsörjning och kostnadsutvecklingen behöver boendeplaneringen sammanlänkas med övrig planering. Detta behöver ske så att fungerande processer och arbetssätt kan bibehållas. Stadsledningskontoret avser att i det fortsatta arbetet se över förutsättningarna för en bättre integrering med boendeplanerna för att säkerställa en effektiv process och möjligheter för bättre samspel och samplanering mellan olika lokalfunktioner framöver.

Staden har träffat avtal med Hyresgästföreningen om hyressättning av vissa lägenheter som hyrs ut i andra hand. Fastighetskontoret ansvarar för samordningen av bostäder som saknar förhandlingsordning. Arbetet behöver fortskrida.

**Kartor – Samordnad
skolplanering i
Stockholm
Juni 2024**

start.stockholm

**Lokalresursplan 2024, bilaga 1 Kartor Samordnad skolplanering i
Stockholm**
juni 2024

Dnr: KS 2024/621
Utgivare: Stadsledningskontoret

Introduktion

Rapporteringen av stadens samordnade skolplanering är integrerad i den stadsövergripande lokalresursplanen. I den här bilagan redovisas kartunderlagen per stadsdelsnämndsområde och den ska ses som en tydlig behovsbeskrivning som ska ligga till grund för kommande planering.

Det är viktigt att stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser beaktar skolplaneringen och på så sätt förhåller sig till de platser som redovisas. Även stadens översiktsplan hänvisar till dessa kartor som underlag för vilka behov staden ser framöver.

Beskrivning av kartsymboler

Ungefärlig placering av ny skola (”behovsring”)

Ungefärlig placering; visar behov av ny kapacitet motsvarande en schablonskola för 900 elever inom behovsringen.

Identifierad plats

Innebär att det finns ett eller två kvarter som kan komma ifråga för en schablonskola om 900 elever, men exakt plats eller elevantal är inte klart.

Planerad ny-, om- eller tillbyggnation

Start-PM för program eller detaljplan har antagits i stadsbyggnadsnämnden (innebär att arbetet med program eller detaljplan påbörjas). I de fall det inte krävs detaljplaneändring har förstudie avslutats. Avslutad förstudie innebär att volymstudie eller motsvarande genomförts. Annat kapacitetstillskott än 900 elever kan förekomma.

Pågående byggprojekt

Avser projekt som har godkänt genomförande/inhyrningsbeslut i kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott.

Samplanering med idrottsprojekt

Generellt särskiljs befintliga skolor från helt nya genom att text på kartan för befintliga skolor innehåller ordet/orden ”skola” eller ”skolan”, det finns några få undantag till detta. I tabellen över kapacitetstillskott nedan framgår informationen för varje objekt.

Kartor – Samordnad skolplanering i Stockholm
4 (15)

Skola/område	Typ	Kapacitets- förändring (netto per projekt)	Färdig år
BROMMA			
Adolfsbergsskolan	Ny skola	-48	2030
Nya Elementar	Befintlig skola	78	2032
Riksby 1, Linta gårdsväg	Ny skola	950	2035-2040
Solvalla	Ny skola	900	2045+
Valsverket	Ny skola	630	2045+
ENSKEDE-ÅRSTA-VANTÖR			
Betty Petterssons, åk 7-9	Befintlig skola	540	2026
Bäckahagens skola	Befintlig skola	230	2027
Slakthusområdet	Ny skola	900	2035-2038
Hammarbyhöjdens idrottshall (Hammarbyskolan södra)	Befintlig skola	0	2032
Årstafältet skola 1	Ny skola	900	2033-2038
Hemsystemen	Ny skola	900	2033-2038
Årstafältet skola 2	Ny skola	950	2045+
FARSTA			
Stora Sköndal	Ny skola	930	2031
Karlsvik/Mårbacka	Ny skola	900	2045+
HÄGERSTEN-ÄLVSJÖ			
Ekensbergsskolan	Befintlig skola	0	2032-2035
Gröndalsskolan	Befintlig skola	900	2035-2038
Nybohovsskolan	Befintlig skola	700	2045+
Älvsjö-Örby 1	Ny skola	900	2038-2040
Tellusborgsskolan	Befintlig skola	0	2027
Mälaräng	Ny skola	900	2045+
Älvsjö-Örby 2	Ny skola	900	2045+
Vinterviken	Ny skola	900	2045+
HÄSSELBY-VÄLLINGBY			
Björnbodaskolan	Ny skola som ersätter befintlig skollokal	480	2033
Vällingbyskolan	Befintlig skola	120	2028
Vinsta grundskola västra	Befintlig skola	0	2030
JÄRVA			
Kista Äng	Ny skola	900	2032-2036
Dalhagens BP	Ny skola	900	2041-2045
KUNGSHOLMEN			
Kristinebergshallarna (IdF)	Endast samplanering	0	
Stadshagsklippan	Ny skola	630	2045+
NORRA INNERSTADEN			
Hjorthagens skola	Befintlig skola	415	2033-2035
Södra Värtan	Ny skola	900	2034-2038
Loudden 1	Ny skola	1020	2041-2045
Frihamnen - Loudden	Ny skola	900	2045+
Hagastaden	Ny skola	900	2045+
SKARPNÄCK			
Gränsbergets idrottshall (Skarpnäcks skola)	Befintlig skola	0	2026
Bergholmsbacken	Ny skola	900	2045+
SKÄRHOLMEN			
Lillholmsskolan	Befintlig skola	68	2025
Slättgårdsskolan	Befintlig skola	0	2026
Vårbergsvägen	Ny skola	900	2045+
SÖDERMALM			
Henriksdalshamnen	Ny skola	1200	2045+
Sjöstadsskolan, Godsfinkan	Befintlig skola	0	2025/2030

